

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Dekle in lilija.

(Prosto poslovenjeno.)

Devojka liliji veli:
Na ples čem danes iti;
Ponosna lilija, češ ti
Mi venec moj krasiti?

Na plesu, pravi lilija,
Ni beli cvet moj pravi,
V soparnem zraku revica
Zvenela bi ti v glavi.

Nevesta vabi lilijo:
Z menoj k poroki idi;
Ti lepa si in vsakedo
V laseh te rado vidi.

A jej odvrne: Bleda sem,
Neznaten kinč nevesti,
Vrtnica lepša je, to vém,
Njo v lase daj si vplesti.

In mati kliče liliji:
O nežna ti cvetlica,
Umr! ojoj, je deček mi,
Mu boš-li tovaršica?

In lilija dé: Mamica!
O tam ni mesto moje,
Naj raje bo spominčica
Za rajno dete tvoje.

K Gospodovi ko mizi grem —
Dé deklica pobožna —
Te lilija pač vzeti smem,
Kraljica čista rožna? —

A zdaj pa lilija veli:
S teboj se rada združim,
To ženinu bo radosti:
Ko s tabo tam mu služim! —

Radoslav Silvester.

Na sedemdesétnico — „septuagesima“ imenovano.

In prejemaje so godrnjali nad
lišnim gospodarjem.
(Mat. 20.)

So ljudje, ki jim ni dobra nobena stvar.
Nikedo jim prav ne stori, niti prav obrniti
se jim ni v stanu. Rinejo se ti celo v tvoje
najskrivnostneje mišljenje.

Sneli bi zvezde z neba, da bi mogli.
Preravnali bi zatvornice na nebu: ker ni jim
prav, da dežuje danes — solnce bi moralo
biti in ni jim prav, da je solnčni dan jutri
— moralo bi biti megleno.

Mrmralci v današnjem sv. evangeliju
so taki nezadovoljneži. — Denar pre-
jemaje so godrnjali in grdo gledali na ône, ki
niso nosili tolike dnevne teže in ne toliko
dnevne vročine — a prejeli pa vendar le
isto plačilo.

Da bo naše vedenje krščansko - pra-
vilno in pa tako, kakor je potrebno v družbi
z ljudmi — zato premislimo to uro: kako
se varovati vsake nehvaležne ne-
všečnosti do ljudi in do Boga. Vse
to naj nam bode v blagodejen pouk.

Prvič. Nevšečnost do ljudi.

Prijetno je opraviti imeti s človekom, ki je z vsim zadovoljen; hvaležen za vse. Vsak pouk, vsako svarilo sprejme z veselim obrazom. Z zahvalo vzame dar, ki se mu odloči — in naj bi bil tudi še tako malenkostnega pomena. S hvaležnostjo celo in ljuboglasečim se „Bog plati“ prejme zaslužen plačilo, prav tako, kakor bi se mu bilo podelilo zastonj. Misli si namreč in misel vdejtjuje: Prijazna beseda nič ne velja — toda v vračilo ljubav nam da. — Vsakedo je željan njegove družbe.

Toda med ljudmi nimajo vsi enakih lastnosti. Dobé se, ki bodo mrmrali delalcem v današnjem sv. evangeliju podobno, kadar se jim le to da, kar so zaslužili — zato, ker so obilnejega pričakovali. To mislijo, da le samo njihovo delo je neprecenljive dobrote. — Le malo neprijetnejih prikazni nam je, dragi, v življenju, nego nam je tak nevšečnež-mrmrač.

So celo mladi ljudje, ki jim je zatajevanja tako malo, da na zunanem — koj na obrazu pokažejo nezadovoljnost, če jim ni prav kaka reč. Prime je jeza; barva se jim izpremeni; komaj da hočejo odgovoriti in ustavili bi se, ko bi se ne bali, da jim izpodleti. Tako poizkušajo proti starišem doma in zunaj doma proti drugim ljudem. Ne pomislijo pa, kako s takim vedenjem izgubljajo ljubezen svojih viših in spoštovanje sebi enakih in to jim ni v spominju, da so s takim svojim nezadovoljstvom delalcem podobni, ki se godrnjaje ustavljajo hišnemu gospodarju.

Drugič. Nevšečnost do Boga.

Bog daje vse, kar človek ima.

Temu da ostrega razuma; unemu telesne svežesti in zdravja. Premoženja temu odmeri v obilni meri; poskrbi, da pride do zvestih delalcev, do pridne družine in do dobrih domačih ljudi. — Vse, karkoli olajševati more življenje na svetu, vse Bog onemu podeli — tako, da mu zahvala do Boga nikoli ne more biti gorka preveč.

Zopet temu pa odmeri Bog precej velik in grenek kelih trpenja. Nezdrav je in v na-

pornem poklicu deluje, da mu ne more biti kos; ob vsem tem mu nedostaje niti za vsakedanje potrebe. Tistih človeških dobrih rok pa tudi noče biti do njega, ki nekateremu tako izdatno sežejo pod ramo.

Ali se bo zato drznil nad Bogom se hudovati? Ali sme Stvarniku očitati: Tega in tega mi nisi daroval: zato tega in onega nisem mogel doseči? Se-li ne bo spomnil svetopisemskega lončarja, ki ima oblast iz prav te iste kepe ila narediti eno posodo za čast, za nečast pa drugo. (Rim. 9, 21.) In ali mu ne bodo zveneli v dušo apostolovi opominji, da našega nič ni in da v ponižnosti moramo pomniti njegovega vprašanja, ki se glasi: „Kaj pa imaš, česar bi ne bil prejel? Ako si pa prejel, čemu se hvališ, kakor da ne bi bil prejel?“ (I. Kor. 4, 7.)

* * *

Zelo neplemenitega srca je ta, ki ljudem — ko so mu bili storili to ali ono dobro — hvale ne vé.

Krivičnež do Boga je oni, ki pozabljuje zahvaliti se za vsak dober dar, prihajajoč od zgoraj.

Nevšečnost do človeških in do božjih darov nikogar vrednega ne dela novih dobrot.

Samemu sebi pa je hvaležni ter v vsem všečni človek tolažba: saj ima s svojim notranjim popolnoma pokoj. — Ljudem krog sebe je v veselje in ljub je Bogu.

Zato, dragi, sklenimo, da ohranimo hvaležno všečnost Bogu in ljudem in srčno zadovoljnost z vsim, kar nam je v svoji vsemodrosti odločila bila božja previdnost. Amen.

Na šestdesétnico — „sexagesima“ imenovano.

Seme je božja beseda.
(Luk. 8.)

Na bujnem žitnem polju je ni prikupneje podobe, nego je semenov sejalec. In pa slednjemu znan je sejalec — videti ga je tu dan za dnevom, uro za uro.

Zato ni čudno, da si je Gospod izbral ta način pouka in da je jel v naravine podobe, ki je vidi svelej vsak, zavijati svoje iz nebes donesene resnice.

Veliko in jasno je govoril do slej o pravi čednosti; o potrebi pokore; videli so vresničene pridigane nauke na njegovem svetem življenju; gledali so tudi njegove čudeže pred seboj — a bolj ali manj je bilo vse to zaman. Ob lepen genezareškem jezeru, v Kafarnavmu, je učil, kjer so bivali bogati kupci, pismouki in farizeji — a bogatini so mislili ob tem na svoj denar; rogali so se mu pa pismouki. Mnogo njih ga tudi ni umelo: skrb za posvetno jim je bila pač otemnila jasni pogled v svoje srce.

Govor v prilikah — povzet iz proste narave — pa jim je postal tako jasen in tako glasan, da jim je od slej vsako drevo; vsaka njiva; vsak vinograd in vsako vodovje postalo kakor glasen učenik.

Ko v današnjem sv. evangeliju o semenu govori, označuje sam Gospod trojno zemljo, v kateri seme ne obrodi. In to je 1-vič seme na obhojeni poti; 2-gič ono na skalnatih tleh in 3-tič v zemlji med trnjem.

Vsi ti trije kraji, ki niso za seme božje besede, naj nam bodo pred očmi zato, da postanejo naša srca dobra zemlja in da mi donesemo sadu stotero.

1-vič. Seme božje besede na obhojeni poti.

Četudi ima božja beseda nebeško moč, vendar mora dobro biti srce, ki jo sprejme. Mehko mora biti; milo; dovzetno; strasti ne smejo bivati v njem; rado mora sprejeti v sebe vsak dober nauk — prav kakor apostol Jakob uči: „V krotkosti ohranite sa-

jeno si besedo.“ (Jak. 1, 21.). — Če pa seme nebeškega nauka pade na trde poti, potem ne kali in ne ozeleni. Na zemljinem površju ostane: tice pridejo izpod neba in je pozobljejo. — To seme na pretrdi zemlji pojasnujočo zgodbo pripoveduje sv. Gregorij iz Tura. Kupčevalec se je nekoč peljal v čolniču po vodi Saoni. Odložil je svoj denarni pas in ga dejal na prednji del ladije. Bil je pa pas meseno rdeče barve. Kar na enkrat plane sokol iz višave nad pas in ga odnese seboj na višavo. Ko pa ni bilo v pasu zaželenih mu hrane, izpusti tič plen, ki pade naravnost v vodo nazaj ter se izgubi v valovih. — Kupcu je bil torej ta rop usoden, roparju-tiču pa brezpomemben. Tako, dragi, je z nami. Če nam ni na božji besedi, da jo odložimo tako rekoč — pride hudobni duh in jo vzame iz našega srca. Ne koristi mu to prav nič; a zadostuje pa temu morilcu od začetka, da nas je vškodil ugrabivši nam to dragoceno posestvo.

2-gič. Seme božje besede na skalnatih tleh.

Nemogoče ni, da na obhojeni poti česa malega vskali; a na skali ni mogoče nobene rasti. Na skalo pač pade moča; a trdoba ostane skali, če je ne pokriva rodovitna zemlja. Taka so ona takorekoč kamnita srca. Vtegnejo se pokazati časih omehčana; a ne premene se kakor skala ne nikoli. — Kolikokrat je bil Savel ginjen do solz radi Davidove vdanosti, ki ga je preganjal. A pomagalo to ni. In akopram je do Davida govoril besede: „Ti si pravičniji od mene; ti si mi storil dobro; a jaz sem ti hudo povrnil —“ (I. Knj. kralj. 24, 18.) akopram je govoril tako, vendar le ga preganjati ni jenjal. — Tako, dragi, je mnogokrat s človeškimi srci. Toliko časa si ohranijo seme božje besede, dokler jim gre po volji — a ob vsaki izkušnji in vsaki težavi se poizgube iz njih božje besede kali. —

3-jič. Seme božje besede v zemlji med trnjem.

Dobi se pa prav mehka, zrahljana in rodovitna zemlja. A prospaha za seme tu zato ne, ker je obraščena krog in krog s

trnjem, in kar dobrega zraste — to trnje zamori. — Tak se nam zdi oni prosluli Herod, knez iz Galileje, v zgodovini z Ivanom Krstnikom. Morda je imel Ivan priliko govoriti s kraljem tako-le: Kralj, veliko je slabih ljudi v tvoji deželi, ki pijančujo, preklinjajo in ne skrbe za svoje. Kaznovati hočem take ljudi, odgovoril je morda tem besedam Herod. — Nadaljeval je morda Krstitelj govoreč: Slabe nravnosti so mesta in tudi manji kraji po deželi. Vsekako — tako je morda odgovoril kralj Herod — se mora temu priti v okom. — A Gospod — tako je vtegnil Janez skončati — Gospod sam daješ slabih izgledov, ki v ljudstvu dobre nravi more. — A ob takih besedah je vsplametele Herodova jeza. Molk je pridigarju ukazal in ga vrgel v temnico, iz koje ga več živega ni bilo.

Koliko je torej, dragi, na tem, da vsak nas pripravi svoje srce, da more v ujem vzkliti in prospevati moč božje besede.

* * *

Zato prosimo, dragi, danes nebeškega sejalca, da naj nam ob podelitvi dobrega semena njegovih svetih nauk, da tudi dobra in mehka srca, da kali v njih in se razraste v njih božja beseda ter rodi tu stoteri sad. Amen.

K. š. duhovni svetnik

Andrej Drobnič,

župnik in dekan.

Spominji na umrlega prijatelja.

(Dalje).

Drobnič je bil domoljub ne le v besedi in v veselih družbah, pri kozarcu vina, nego v resnici in v dejanju, kakor nam vse to izpričuje njegovo življenje.

Po večletnem trudapolnem delu v veliki duhovniji, veči del brez duhovnega pomočnika, in to na Pivki, kjer vlada ostra zima in pogostoma divja huda kraška burija, se je Drobniču vzbudila želja po drugi duhovniji. Enekrate je prosil,

a brezvspešno. Pokojni knežskof Jernej ni bil nekaj časa Drobniču naklonjen. Skoraj neprijazen je bil ž njim, kar je Drobniča jako bolelo, ker je bil prepričan, da ni imel blagopokojni vladika vzroka, biti nanj nevoljen. Bil je Drobnič potolažen, ko je izvedel, da je bil pri škofu krivično počrtnjen po neki Drobniču nasprotni osebi svetnega stanu. Krivične spletke so se razkrile. Knežskof je spoznal, odkod izvira sovraštvo do blagoučnega kneškega župnika, ter je bil odzdaj vedno prijazen in ljubezniv do njega. Konečno mu je bila podeljena lepa dekanijska župnija blizu ljubljane — Šmarje na Dolenskem. Težko se je zapustil svoje ljube Pivčane. Se teže je bilo Knežžanom ločiti se od svojega dobrega župnika, kateri jim je bil toliko let podpornik, svetovalec in vedno, v dušnih in telesnih zadevah, pravi oče. Marsikatera solza se je ob njegovem odhodu utrnila iz oči priprostim in trdim Pivčanom, Pastiroval je v Knežaku 12 let.

Preselil se je v Šmarje 21. oktobra 1878. Tu je začel vneto pastirovati, ter delati vsestransko kakor prej v Knežaku. Vesel in zadovoljen je bil nove službe tudi zato, ker je bil blizu Ljubljane, kamor je pogosto zahajal po opravkih v ordinarijat ali do sčj okrajnega šolskega sveta, včasih tudi za svoje razvedrilo. Obiskoval je rad svoje prijatelje in sobrate, kateri so mu vračali posete. Obiskovalcev je imel vedno mnogo, ker je vsakega sprejemal ljubeznivo in gostoljubno. Med obiskovalci je bil njegov stari in zvesti prijatelj oče Ljudevit, reški kapucin, katerega so imenovali reskega očeta Benvenuta. Menimo namreč s tem imenom mlajim že nepoznatega ljubljanskega frančiskana o. Benvenuta Crobath-a, ki je bil nekak apostol-misijonar ljubljanskemu mestu. Poznal ga je v Ljubljani vsakedo. O Ljudevit je prihajal do Drobniča vsacega poletja in bival za več dni v njegovi prijateljski družbi. Povabljen sam se dvakrat tudi jast pridružil sorodniku očetu Ljudevitu, ter obiskal dobrega prijatelja v Šmariji. Da je naji ljubeznivo in gostoljubno sprejel, mi ni treba omenjati, saj mu je bilo to prirojeno, saj je bil v vsem življenju vesel, prijazen, izgovoren, Oj, koliko se nam je bilo pogovoriti, koliko si drug drugemu povedati, ko se nismo videli že dalj časa. Po odhodu kapucinovem je imel Drobnič po obširni dekaniji kaničonično obiskovanje. Povabil me je, naj ga spremljam, da vidim pokrajine in župnije lepe Dolen-

ske, kjer nisem še bil. Posetil sem ž njim staro-davno Zatičino, rajski Št. Vid, kjer je župnikoval dobri, a zelo bolehní župnik Kulavíc, kateri je bil krasno vredil župnišče, vrtove in polje ter vse izbornó oskerboval. Ogleđal sem si lepe cerkve, slišal milo vbrano zvonenje, katero je Drobniča posebno veselilo, ker je bil dober poznatelj zvonov, katerim je bil velikrat določil glas. Natanko je povsod razodel svojo sodbo o zvonjenju. Že na no-tranjskem so župniki, kateri so naročevali nove zvonove, popraševali Drobniča, kakor izvrstnega izvedenca in strokovnjaka, za svēte.

(Dalje pride).

Štirideseturna pobožnost v Ljubljani.

Središče vsega duhovnega živjenja nas katoliških kristijanov je zakrament presv. Rešnjega Telesa. Z Najsvetejšim se združujemo v molitvi in v sv. obhajilu. Tako dosežamo že tu na zemlji svoj vzvišeni namen: združenje z Bogom. To združenje nam je hkrati poroštvo, da se zedinimo kedaj s svojim Stvarnikom v nebesih.

Združenju z Bogom se protivi greh, ki trga človeka od Boga in ga izročuje strasti, vživanju. To razdruževanje se vrši v strahovitni meri o pustnem času. To je ona doba, ko se razuzdanost šopiri najbujneje. Sredi razbrzdanih valov posvetnega veselja pa se dviga skala. Na njej stoji naša dobra mati sv. cerkev in povzdiga svojo roko proti nebu klicaje: Otročiči moji — „Srca kvišku, Sursum corda!“ Zbirajte se te dni krog najsvetejšega Zakramenta, da ne omadežujete svojih duš in vas ne zmami prepovedani sad.

Sv. cerkev je uvela štirideseturno pobožnost, da bi verniki v najnevarnejši letni dobi ne pozabili Boga, nego da bi ga molili izpostavljenega na oltarjih pod podobo kruha in da bi se združevali ž njim pri sv. obhajilu.

Ta pobožnost se je začela v Milanu na Italijanskem in sicer v spominj tistih štiridesetih ur, ko je naš Zveličar počival v grobu. Sveti škof Karol Boromejski je hotel odvrniti svoje ovčice od razuzdanih veselic, ki so jih prirejali o pustnem času posvetnjaki. Izprva je ukazal, naj se opravljajo trideseturne molitve, h katerim naj

se zbirajo verniki po cerkvah. Kardinal Palaoti, ki je v Boloniji zvesto posnemal sv. Karola, je tudi uvel te molitve pustne dni po župnih in samostanskih cerkvah svoje škofije. Duhovščini je ukazal, da naj o tej priliki oznanuje ljudem božjo besedo. Od sv. stolice pa je izposloval vdeležencem obilne odpustke.

Rim je osrečil s štirideseturno pobožnostjo sv. Filip Nerijski leta 1548. Papež Klement VIII. je leta 1592. razširil češčenje izpostavljenega presv. Rešnjega Telesa na vse leto. Začelo se je prvo adventno nedeljo v sikstinski kapeli in se nadaljevalo potem po vseh rimskih cerkvah po vrsti do konca cerkvenega leta. Omenjeni papež je srčno želel, da bi verniki noč in dan poklanjali goreče molitve Jezusu navzočnemu pod krušno podobo; ž njimi naj bi potolažili jezo božjo in priklicali blagoslov iz nebes. Tud njegovi nasledniki so na vso moč pospeševali, razširjali in priporočali to pobožnost. Dodelili so popolni odpustek molilcem, ki sprejmo sv. zakramente.

Štirideseturna pobožnost se je brzo širila po vesoljnem katoliškem svetu.

V Ljubljani ji je bil začetnik škof Tomo Hren. Čujmo, kako jo opisuje v svojem koledarju leta 1626.: „Dne 22. svečana je bila tretja predpepelnična nedelja. Praznovali smo vse tri pustne dni in sicer prvičkrat z neštevilno množico iz vsega mesta in s plemstvom vred štirideseturno pobožnost v cerkvi družbe Jezusove pri sv. Jakobu, da bi prejeli popolni odpustek. O pričetku pobožnosti smo nesli v procesiji najsvetejši Zakrament. Peli so se začetki sv. evangelijev; nato smo opravili pontifikalno sv. mašo. O pobožnosti je bilo sedem nemških in slovenskih pridig zjutraj in zvečer. Zaključili smo pobožnost tretji dan ob 6. uri zopet s slovesnim izprevodom z najsvetejšim Zakramentom in zapeli zahvalno pesem ob zvokih bobnice, trobent in orgelj in ob nenavadni gorečnosti premnogih obhajancev. Pobožnosti je bil namen, da bi vse-mogočni Bog odvrnil od nas šibo kužne bolezni, kar se je tudi zgodilo. Hvala Bogu!

Oo. jezuitje so tudi pozneje zbirali pustne dni verno ljubljansko ljudstvo v svoji cerkvi na pobožnost, ki jo je bil tako sijajno uvel škof Hren. Da bi tem bolj genih molilce, predstavljali

so o tej priliki leta 1700. Kristovo smrt na križu. Pustni torek so vodili procesijo z Najsvetejšim po javnem trgu.

Pozneje se je vdomačila štirideseturna pobožnost tudi v stolni cerkvi, kjer je še dandanašnji običajna. Dne 6. sušca 1711 je bila pustna nedelja. Ta dan in naslednji ponedeljek in torek je vrela ljudstvo v novo krasno stolnico sv. Nikolaja. Duhovniki, bratovščine in zadruga so molile glasno v lepem redu svoje molitve, kakor nam poroča letopisec Dolničar. Pred najsvetejši Zakrament jih je gnalo čutilo hvaležnosti, ker je bil Bog podelil zmago cesarski vojski in zaveznikom na Nizozemskem in na Španskem. K molitvi jih je priganjal vrh tega strah pred kugo in nalezljivimi boleznimi, ki so se pojavljale po soslednjih deželah.

Kakor pred dvesto leti napolnuje se s številnimi verniki še sedaj pustne dni stolna cerkev svetega Nikolaja in poleg nje lepa vrsta cerkva po deželi, kjer je izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Vrli molilci naj izprosijo, da se ne lotijo naše domovine kvarne dušne in telesne bolezni; da se zatrejo vse te bolezni, kar jih sedaj je v domovini. Sebi pa naj naklonijo v molitvi pred Najsvetejšim milost zmage nad dušnimi sovražniki in trajne združitve z Bogom. J. P.

Iz sveta.

Večna molitev v Parizu. Pariz, ki je štel l. 1901. nič manj nego 2.750.000 prebivalcev, ima 69 katoliških župnij, pač majhno število za ogromno množico katoličanov. Mnogo je dobrih med njimi in ti se radi zatekajo k Jezusu, navzočnemu v presv. Rešnjem Telesu, da ga molijo. V vsaki župni cerkvi pariški se opravlja večna molitev in sicer po tri dni. Takisto se uprizarja ta pobožnost po nekaterih kapelah raznih redov in zavodov, tako da traja večna molitev v Parizu nepretrgoma vse leto. Vsak dan je v tisti cerkvi, kjer se opravlja, nekaj pridig. Na ta način nadomešča večna molitev misijon. Moški društveniki sv. Vincencija so uvedli molitev po noči od 10.

do 5. ure. Vdeležba je ogromna. Ob koncu molitve je v cerkvi velika procesija s prižganimi svečami. Prekrasen je ta sprevod zlasti v notredamski cerkvi konec cerkvenega leta; 12 do 15 tisoč oseb je tedaj navzočnih v onem veličastnem svetišču in več tisoč mož gre za procesijo — vsi z gorečimi svečami, ki čarobno razsvetlujejo cerkev. V spravni cerkvi presv. Srca Jezusovega na Montmartru je že več let običajna večna molitev, h kateri romajo verniki iz najoddaljenejših koncev mesta. Razna društva in bratovščine, tudi izvenpariške, prihajajo tjakaj včasih po tri, štiri in še več opravljat pobožnost pred Najsvetejšim. Po noči se vrste društva; to uro moli eno, drugo uro drugo društvo. Blizu cerkve so pripravljene velike dvorane s posteljami, da si morejo odpočiti molilci. H.

Iz domovine.

Popotni spominji na Dolensko.

„Lepa naša domovina.“
Hrvatska nar. pesem.

(Dalje).

L. 1896. je arhitekt Jeblinger napravil načrt za novo šmartniško cerkev. Doma pa se je pripravljala vsakovrstna tvarina za zidanje.

L. 1397. se je v Vitnjevcu žgalo apno in lomilo kamenje, v Cerkveniku se je v opekarni žgala opeka.

L. 1898. se je Jeblingerjev načrt preuredil po profesorju g. Wagner-u v Gradcu; dekan Lavrenčič pa je nabiral po vseh gozdih v župi stavbeni les.

L. 1899. v 23. dan februarija se je vršil komisijski ogled za podizanje stare cerkve, in odobreni so bili načrti za novo. — Od 9.—11. marcija so se vzeli zvonovi iz starega zvonika, in obešeni bili v baraki ob kapeli „Ecce homo“ na Pungrtu. — 14. marcija se je pričelo z odkrivanjem strehe. — Tvrdba Tönies je prevzela stavbo nove cerkve, in od sv. Jožefa do 12. majnika podirala staro. — 13. aprila so začeli kopati temelj novi cerkvi; 4. junija je bil blagoslovljen temeljni kamen po kn. sk. dr. A. B.

Jeglič-u ob navzočnosti 25 duhovnikov. — Od 5. junija naprej je zidalo povprek okrog 45 zidarjev. Meseca oktobra so postavili že tesarji streho na cerkev, ki se je pokrila z Wienerberger-jevo črno opeko. Zvonika sta bila pokrita do strehe. — 12. novembra se je preneslo presveto Rešnje Telo iz kapele „Ecce homo“ v novo cerkev, kjer se je čez zimo že opravljala božja služba. —

1900. sta se junija meseca postavila križa vrh novih zvonikov, in 15. avgusta so bili že zvonovi v novih zvonikih. — 7. novembra je bilo zidanje dovršeno; 14. novembra se je vršila kolavdacija, in 18. novembra je bila cerkev blagoslovljena po prelatu Iv. Flis-u.

1901. je bilo meseca marcija postavljenih v cerkev 48 hrastovih klopi; 7. aprilja pa bil blagoslovljen veliki altar, ki ga je sklesal iz marmelja kamenosek Feliks Toman v Ljubljani. Od maja do junija se je pokladal šamotni tlak, došel iz Prage.

15. septembra se je vršilo slovesno posvečevanje nove cerkve po kn. škofu dr. A. B. Jeglič-u ob navzočnosti 30 duhovnikov. Zvečer je bilo Šmartno razsvitljeno in naslednji dan je sledila kakor v srečen konec še delitev svete birme.

Nadučitelj Jos. Levičnik.

(Dalje pride).

Iz književnosti.

Družba sv. Mohora.

Preden ocenimo knjige, izdane za l. 1903., le nekoliko besedi o številu njenih udov. Število udov iznaša letos 76.058, l. 1902. pa jih je bilo 80.239. Torej se je število udov zmanjšalo za 4° o. Najbolj se je število skrčilo v lavantinski škofiji, kjer je bilo l. 1902. število udov 31.813, leta 1903. pa le 23.298, torej za dobrih 8° o. V ljubljanski škofiji je iznašalo l. 1902. število udov 31.813, leta 1903. pa 30.898, torej se je število skrčilo ne prav za 3° o. Te hibe bi bile popraviti na Štajarskem in na Kranjskem.

Družba je izdala za leto 1903. 6 knjig in sicer: Zgodbe sv. pisma; Pamet in vera; Do-

mači vrtnar; V Kelmorajn; Slovenske večernice in Koledar za l. 1904.

1. Zgodbe sv. pisma so pisane v gladki slovenščini. S tem snopičem se nadaljuje sv. evangelij. Pripoveduje se nam o Zveličarju, o njegovem življenju, njegovih naukih in čudežih. Razmotriva se vsa genealogija Odrešenikova po evangelistih Mateju in Luki. Jako jasno, točno in prav umljivo se razlaga „Magnificat“ in „Benedictus“. Te vzvišene resnice se podajajo v najlepši in najboljši obliki. Naj bi se to dragoceno delo razširilo in udomačilo med Slovenci!

2. Pamet in vera. II. zvezek. Z veliko marljivostjo je pisatelj sestavil in spisal to knjigo. V nji se nahaja dosti gradiva iz zgodovine, izgledov iz prirode, izrekov učenjakov. Upati je, da bodo ljudje z veseljem segali po knjigi in da bo mnogim v korist. Glede rabe citatov zavračamo na opazke „Katoliškega obzornika“ na strani 117. Jezik je precej pravilen.

3. Domači vrtnar. V nji nahajaš opisane zelenjadne rastline, sadno drevje in jagodičevje, lepotične rastline in za nameček „Čebelarstvo v vrtu“. Torej knjiga, ki je dobro došla gospodinjnam, kuharicam, sadjerejcem, prijateljem lepotičnih rastlin in čebelarjem. Jezik je gladek.

4. V Kelmorajn. Tu nam podaje pisatelj zanimiv potopis. Prijeten jezik in slog ter pripovedovanje — to so vrline te knjige.

5. Slovenske večernice. Omeniti je v njih posebno povesti „Miklova Lipa“. Tu se nam zanimivo pripovedujejo dogodki izza turških napadov. Jezik je lep, kakor tudi v drugih spisih; dasi vsebina sem ter tje ni posebno zanimiva. Družba sv. Mohora, ki ob spisih gleda bolj na jezik, naj bi vselej pred očmi imela tudi vsebino in to zlasti ob poučnem berilu.

6. Koledar za l. 1904. Tvarina je tu jako različna. Bere se o sadjoreji; o mladem mornarju (povest); o pozabljeni pipi (povest) o bok-sarjih; o potovanju iz Carigrada v Tiflis; o borzni spekulaciji; o † papežu Leonu XIII.; o novem papežu Piju X. i. dr. Vmes so vpletene jako mične in lepe pesmice. V povesti „Mladi mornar“ najdejo izseljenci jako zanimivih migljajev

glede odnošajev v Ameriki. — Pisatelja „Potovanja iz Carigrada v Tiflis“ pa prištevamo prvim slovenskim potopiscem, kranjski o. franciskan, — sedaj Kitajec — nam opisuje jako zanimive razmere na Kitajskem. Pisatelju se pozna na jeziku, da je učenec velikega slavista P. Stanislava Škrabec iz Gorice. Pisatelj spisa „Nekoliko o borzni spekulaciji in termiski kupčiji z žitom“ nam podaje jako zanimivih podatkov glede teh tvarin. Le glede jezika bi bilo želeli, da bi bil pisal bolj kratke stavke, katere ljubi slovenščina. Pisatelji, ki poslovenjajo nemške spise, naj bi si zapomnili tudi Slomšekov svet: „Kedar hočeš kaj posloveniti, ne sloveni po besedi, temveč po misli, jedro vzemi, lupino slovensko ogrni“. Omeniti je še pisatelja, ki je spisal posebno zanimivi sostavek „Korist sadjereje“ in pa „Pozabljena pipa“. Ta povest je sicer v začetku in v sredi smešna, pa jako resna na koncu. Jako nam je všečevala. Ona je nekoliko slična romanu „Družina Poljaniecki“, ki ga je spisal Poljak Henrik Sienkiewicz, je najznamenitejši romanopisec vseh narodov sedanje dobe in čegar spise vse bere. Spis „Pozabljena pipa“ je zares blažilen, in takih naj bi nam podajala družba sv. Mohorja še večkrat.

Župnik Alojzij Kummer.

Z r n j e.

Admiral in presv. zakrament. Francoski admiral in velik častilec presv. zakramenta, je vsako leto na praznik sv. Rešnjega telesa, napravil na svoji ladiji z monarji slovesno procesijo s sv. Rešnj. telesom. Nekoč so ga skušali odvrniti od te navade. Toda imenitni častnik jim pravi: „Zakaj ne bi tudi letos svojemu Bogu v presv. Zakramentu ne izkazal običajne časti. Prav nič nisem namreč čul, da bi bil le za pičico svoje admiralske časti izgubil od vlnskega sv. Rešnjega telesa.“

O. M.

Angelj šteje korake do cerkve. Stari moz, ki ni imel daleč od cerkve in ni mogel že več nedelj do sv. maše, je sanjal nekokrat zelo lepo. Tako mu je bilo, da gre v cerkev in da za njim hodi krasen angelj. Mož se obrne in vpraša angelja, zakaj da gre z njim? Angelj pa mu odgovori: „Poslanec božji sem in štejem tvoje korake. Vedi, da vsak dober korak ti bode kedaj bogato poplačan“. Ko se prebudi iz sanj, takoj spozna, kako ga hoče Bog opomniti krščanske dolžnosti, da hodimo v cerkev. Dobro sicer vedoč, da Bog nemogočnega ne terja, naprosil je le pa vender svoje tri hčere, da ga bodo vrsteč se vozile na vozičku nedeljo za nedeljo in praznik za praznikom v cerkev. Začetkoma so čudno gledali ljudje. A kmalu so se jeli na potu tej vpregi celo umikati. Češčenejih deklet pa ni bilo od sedaj v župi od Pogorelčkovih deklic. Gospica M. R.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrto leta 1 krona 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.